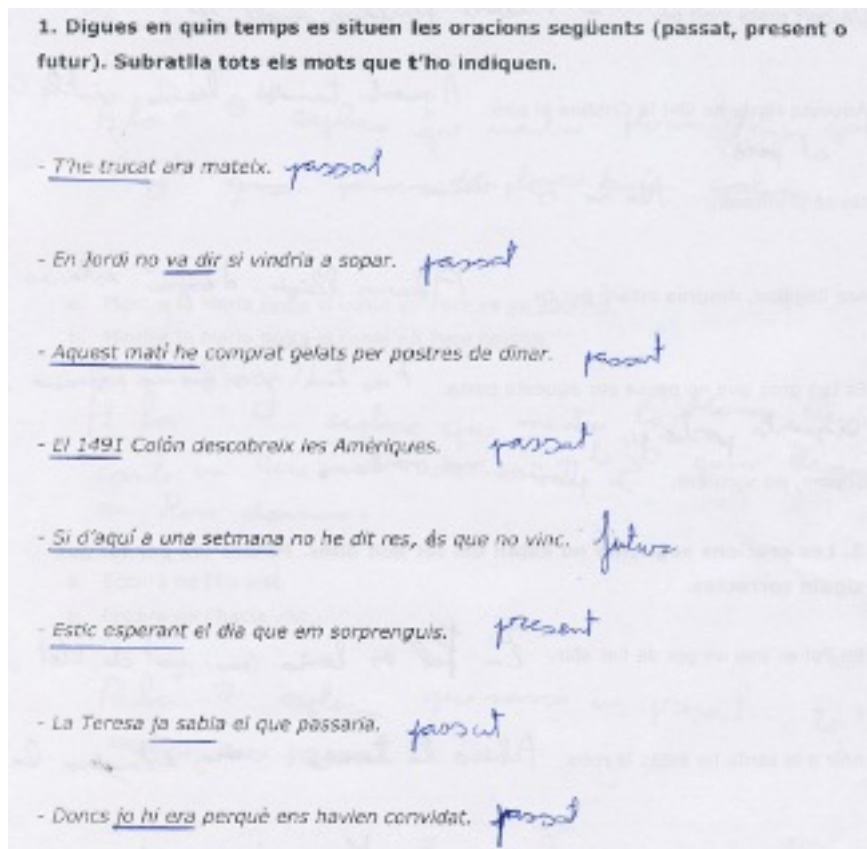

La complexitat de l'aprenentatge dels temps verbals

02/2013 - **Pedagogia**. Aquesta tesi doctoral, llegida a la Facultat de Ciències de l'Educació, en el Departament de Didàctica de la llengua i la literatura, ha aprofundit en el coneixement sobre la temporalitat lingüística i els temps verbals en els alumnes de quart i sisè curs de primària. A l'estudi s'analitzen tres tipus de dades diferents: els llibres de text, el treball dels alumnes dins l'àmbit escolar i diverses entrevistes a aquests alumnes. La tesi de Mireia Torralba mostra la complexitat de l'aprenentatge dels temps verbals i les dificultats dels alumnes en la integració dels diferents elements de la temporalitat lingüística. Aquesta recerca s'emmarca dins de la línia de recerca que el Grup Greal està duent a terme sobre l'ensenyament reflexiu de la gramàtica.

Exemple d'exercici realitzat per escolars de quart i sisè.

Les nocions de verb i temps verbal formen part dels continguts obligatoris gramaticals del currículum de primària. Ja des dels primers cursos l'alumne és introduït a conèixer les diferents classes de paraules (nom, verb, adjectiu...), com també és introduït al coneixement del paradigma verbal i a la construcció d'enunciats en diferents temps. El verb i els temps verbals esdevenen, doncs, objectes d'ensenyament des d'edats ben precoces i continuen sent-ho fins a finalitzar l'ensenyament obligatori. Ara bé, els estudis sobre els coneixements dels alumnes mostren que tenen grans dificultats per construir-los, expressar-los i fer-ne ús per al seu domini lingüístic.

Des de l'assumpció dels plantejaments constructivistes a partir dels quals l'aprenentatge significatiu es produeix quan l'alumne estableix relacions entre els coneixements adquirits i els coneixements nous, l'objectiu d'aquesta recerca persegueix conèixer les característiques del coneixement construït sobre el verb i els temps verbals i com l'alumne hi pot reflexionar.

Es van analitzar tres tipus de dades diferents: els continguts gramaticals sobre el verb i els temps verbals dels apartats de gramàtica dels llibres de text de llengua catalana de quart, cinquè i sisè curs de primària de dues editorials diferents, 132 exercicis escrits sobre el temps de l'enunciat realitzats pels alumnes de quart i sisè de dues escoles i 24 entrevistes semiestructurades sobre l'exercici a 12 dels alumnes de quart i 12 dels alumnes de sisè.

Els resultats d'aquesta recerca mostren per una banda que es duu a terme una descripció simplificadora de les nocions del verb i dels temps verbals en els llibres de text i de l'altra que els alumnes han construït coneixements sobre aquestes nocions fruit de la seva experiència lingüística i de la interpretació, i s'evidencia la incidència de la instrucció formal en aquesta construcció.

Mireia Torralba Rosselló

Departament de Didàctica de la Llengua i la Literatura i de les Ciències Socials

"La comprensió dels temps verbals a primària", tesi doctoral de Mireia Torralba Roselló, defensada el 30 de novembre de 2012 al Departament de Didàctica de la llengua i la literatura sota la direcció de la Dra. Anna Camps Mundó (UAB) i el Dr. Oriol Guasch Boyé (UAB).